

Flemming Skouboe

MANDEN der formåede at give LM bådene vinger FORTALTE

Skrevet af: Herluf Jensen, fmd.

Lørdag den 15. oktober 2022 i Kolding Sejlklub om sin tid med LM Glasfiber.

Flemming Skouboe tog imod LM Klubbens anmodning om at holde et foredrag og fortælle om sit liv med LM

Det kom der en levende fortælling ud af.

Flemming fortalte om sin tid som dreng, der nød at indånde stemningen og lugten i værkstedsbygningen på LM – både lugten af træ og styren fra glasfiberstøbningen. Det sidste var nok ikke så sundt, men han kunne godt lide lugten – og den gang prioriterede man ikke udluftning i hallerne så højt.

Han fortalte om sin erindring med en barnestol i træ, som hans far havde lavet til ham. En lille stol med høj ryg, hvor der i ryggen var udskåret et hjerte. Stolen var Flemmings kæreste eje, og da faderen ville bruge stolen under en udstilling i Lunderskov, blev der protesteret kraftigt.

Protesterne hjalp ikke rigtig og stolen blev udstillet – men da andre børn under udstillingen satte sig på stolen blev det for meget for Flemming, som måtte fjernes med magt i skrig og skrål.

Stolen og børnemøbler blev et tilløbsstykke for fabrikkens snedkere. Mange i vores alder vil kunne huske disse små børnestole med det udskårne hjerte i ryggen, som først ophørte med at blive produceret i slutningen af 1960'erne.

Det med håndværk og hans far, Aage, var lidt svært. For kun få kunne måle sig med Aage Skoubos faglighed. Det var også en af hans far, Aages, ideer ved ansættelse af medarbejdere, at de skulle være håndværkere. Aage Skouboe havde kun respekt for håndværkere og dygtige håndværkere. De fik ansættelse.

Når talen kommer på faderens forhold til sit håndværk, så huskede Flemming en rejse til USA. Her ville han vise sin far hvad Amerikanerne ønskede sig til en båd og hvad LM Glasfiber skulle konkurrere imod. Aage Skouboe så bådene fra broen, men Flemming fik ham ikke med ned i en båd og se aperingen. Aage Skouboe ville ikke have sin respekt for eget håndværk ødelagt!

Med en far, der var så dygtig en håndværker, blev det svært at leve op til forventningerne – og faderen havde ikke store forventninger til Flemmings evner som håndværker.

Da Flemming Skouboe som dreng engang kom hjem fra skolen og kunne fremvise et 12 tal i Sløjd, grinede faren højt og latterliggjorde læreren, som havde givet Flemming karakteren. Flemming erkendte, at karakteren nok også var i overkanten af hvad den burde have været.

Flemming kunne godt stå i værkstedet og forsøge sig, men blev skubbet til side af faderen der tog over. Det fandt Flemming ud af at udnytte og fik så andre til at lave tingene for sig.

Flemming fandt ud af at lave halvmodellerne til LM bådene, men faderen troede ikke på at Flemming selv havde lavet dem. Det endte så også med, at Flemming fik en medarbejder i værkstedet til at lave dem – hvorefter de solgte dem for et par flasker spiritus og delte indtjeningen.

Aage Skouboe var både en utrolig dygtig håndværker – også noget af en opfinder.

Det var Flemmings opfattelse, at det var sjovt at være ansat hos LM, for man var aldrig bange for at prøve noget nyt her. Der blev eksperimenteret med en masse ting og ikke alting lykkedes. Således forsøgte man sig også med at bygge en flyvemaskine i glasfiber. Man forsøgte også at bygge en bil. Flyvemaskinen blev for tung og kom ikke ud at flyve - og bilen kom ikke ud at køre.

En dag kom faderen hjem og sagde, at de ville til at bygge en campingvogn i plastik. Det troede Flemming ikke på, for han kunne se for sig sine legetøjsting i plast. De gik meget jo meget let i stykker.

Der blev forsøgt at bygge en campingvogn. Først i lærred over nogle stænger – og hvor man lakerede lærredet for at gøre dem vandtætte. Senere byggede man campingvognene i glasfiber. Vognene blev solgt under navnet "Siesta". Det var i øvrigt Svend Hansen, senere redaktør på Jyllands-Posten, som skabte ideen med produktion af campingvogne. Han havde under en tur i Australien set folk køre rundt med en beboelig trailer bag efter bilen. Svend Hansen blev en rigtig god mand for LM, idet han meget velvilligt skrev om nye ting fra LM i årene herefter.

Midt i 60'erne blev Palle Mortensen ansat som ingeniør til at styre produktionen af fiskebassiner. Der gik ikke lang tid før man opdagede, at Palle mere interesserede sig for både end for fiskebassiner. Han havde allerede bygget en 21 fods damjolle medens han boede i Strandby ved Frederikshavn. Båden blev så solgt gennem LM Glasfiber.

På et tidspunkt overvejede man, hvad man dog skulle gøre med Palle. En foreslog, at man brugte hans interesse for både og lade ham udvikle og starte en egentlig produktion af både.

Ideen opstod så at lave en "søens campingvogn". En LM 21 blev skåret op på langs og tværs for at udvide båden og gøre det lidt mere rummelig. Herefter brugte man erfaringen fra campingvognene til at lade fabrikkens snedkerne lave aptering til bådene.

En af grundideerne bag indretningen var, at bådene det meste af tiden lå i havnen – og derfor skulle man fokusere på cockpittet som opholdssted her og til madlavningen.

Man kunne sidde oppe i cockpittet og følge med i hvad der skete omkring båden og måske i hele havnen - modsat i en sejlbåd, hvor opholdsstedet var gemt væk under dækket.

Hvor mødes folk – også den dag i dag, når valget kommer på en LM motorsejler og en sejlbåd – falder valget ganske naturligt på at mødes i LM motorsejleren cockpit. Her er der lys, luft og plads til relativt mange mennesker.

LM bådernes succes byggede på selvbygger-konceptet. En medarbejder byggede en LM 27 efter råd og vejledning fra snedkerne og dokumenterede alt undervejs, hvilket endte som en komplet byggevejledning. 9 ud af 10 LM både fra Palle Mortensens konstruktioner er selvbygger-projekter.

Palle begyndte at lave både sammen med en konkurrent og deres veje skiltes før LM 27 rigtig kom på markedet i 1972.

Flemming Skoubo vidste jo som sejler, at LM bådene ikke var de allerbedste sejlbåde. Det var også lidt irriterende når mediefolk ønskede at teste bådene. Ofte blev der talt om hvor godt de sejlede. Det var faktisk irrelevant når man tænkte på, at de ikke var tænkt til kapsejlad – De var tænkte som søens campingvogne. Her var bådene uovertruffen stabile, sikre og funktionsdygtige.

Flemming mødte mange folk på havnen i Kolding og herunder også Bent Juul Andersen, med hvem han kom i god dialog om deres fælles interesse med sejlbåde. Bent havde allerede da bygget sin egen sejlbåd og sammen begyndte de at overveje, hvorledes de kunne få overtalt Flemmings far, Aage, til at bygge en rigtig sejlbåd hos LM. Faderen var dog ikke bange for at prøve noget, så de fik lov at prøve at lave lidt om på en eksisterende LM båd. Der gik dog ikke lang tid før de måtte erkende, at det ikke rigtigt fungerede. De blev nødt til at begynde fra bunden om de skulle få båden til at sejle ordentligt. Lidt overraskende gav faderen dem lov – og faktisk endte det med Bent blev ansat hos LM som bådkonstruktør i deres udviklingsafdeling.

De fik bygget deres LM 22 fods sejlbåd. Den kunne ikke alene sejle, men sejlede endda så godt, at den vandt Sjælland Rundt i 1976.

Bent Juul Andersen var en meget speciel herre med sine helt egne meninger. Bent brød sig ikke om unødige ting og detaljer på en båd, som ikke havde nogen egentlig funktion. Det var spild af tid og kræfter at lave det. Af og til førte det til diskussioner mellem Flemming og Bent. Det var ikke altid let som virksomhedsejer at få sin vilje igennem. En af gangene foreslog Bent, at de skulle sejle om kap i hver sin båd og den der vandt – han bestemte.

I 1978 byggede LM sin første vindmølle på bestilling efter Bent Juul Andersens tegninger. Møllen drejede dog den forkerte vej rundt (læs: *Vindkraftens historie i Danmark*) med uret. Det blev ændret, så møllen kørte venstre om som andre fabrikanters vindmøller.

Fabrikationen med både stoppede midt i 90'erne med Vittesse som sidste bådtype.

Bent Juul Andersen gik på tidlig pension kort tid efter, ny daglig ledelse var tiltrådt i virksomheden.

Bådbranchen og vindmøllebranchen var usikre brancher, hvor ordrerne skiftede meget fra år til år. Der blev brugt mange timer på økonomisnak med banken og man kunne aldrig helt vide sig sikre på udfaldet. Virksomhedens eksistens var yderst afhængig af banken velvilje og forhandlingerne var besværlige og hårde.

Da det rigtige tilbud kom om køb i 2001 accepterede Flemming og solgte LM Glasfiber til Engelsk Pensionselskab.

